

เหรียญกษาปณ์หมุนเวียน

ในรัชกาลปัจจุบัน กรมธนารักษ์ได้ผลิตเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนออกใช้ในระบบเศรษฐกิจเริ่มตั้งแต่ พ.ศ.2493 เป็นต้นมา ซึ่งมีหลากหลายแบบ โดยได้ปรับเปลี่ยนรูปลักษณะ ลวดลาย อัตราส่วนผสม และกรรมวิธีการผลิตเรื่อยมา เพื่อให้สามารถผลิตเหรียญกษาปณ์ได้ในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ตลอดจนมีขนาดน้ำหนักเหมาะสม สอดคล้องการพกพา การใช้สอยและยากต่อการปลอมแปลงการปรับเปลี่ยนรูปลักษณะ อัตราส่วนผสม ตลอดจนน้ำหนักและขนาดของเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนที่ผ่านมาเป็นการปรับเปลี่ยนเป็นครั้งคราวและเป็นบางราคาเท่านั้น จนกระทั่งใน พ.ศ. 2530 กรมธนารักษ์ได้ปรับปรุงการผลิตเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนทั้งระบบพร้อมกันทุกชนิดราคา โดยเริ่มทยอยผลิตออกใช้หมุนเวียนได้บ้างเป็นบางราคา และสามารถผลิตได้ครบทุกชนิดราคาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา รวมทั้งได้ผลิตเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนชนิดราคา 10 บาทขึ้นเป็นครั้งแรกด้วย เหรียญกษาปณ์หมุนเวียนชุดปรับปรุงใหม่ซึ่งประกอบด้วย ชนิดราคา 10 บาท 5 บาท 1 บาท 50 สตางค์ 25 สตางค์ 10 สตางค์ 5 สตางค์ และ 1 สตางค์ รวมทั้งสิ้น 8 ชนิดราคา กรมธนารักษ์ได้ผลิตขึ้นทุกปี โดยเปลี่ยนปี พ.ศ. บนเหรียญตามปีที่ผลิต

ลวดลายบนเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนชุดปัจจุบัน เป็นลวดลายที่แสดงถึงสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยด้านหน้าเป็นพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อแสดงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ มีคำว่า "ประเทศไทย" เพื่อแสดงถึงสถาบันชาติ และด้านหลังเป็นรูปวัดเพื่อแสดงถึงสถาบันศาสนา โดยเหรียญแต่ละชนิดราคาจะมีวัดสำคัญ ๆ แตกต่างกันไป

ชนิดราคา 10 บาท

- เป็นรูปพระปรางค์วัดอรุณราชวราราม เป็นวัดที่สร้างมาแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้บูรณะวัดครั้งใหญ่ และพระราชทานนาม "วัดอรุณราชวราราม" 10 บาท

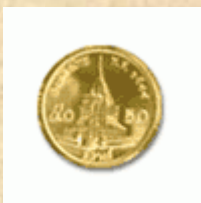
ชนิดราคา 5 บาท

- เป็นรูปพระอุโบสถวัดเบญจมพิตรดุสิตวนาราม ซึ่งเดิมเป็นวัดโบราณ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างพระอุโบสถและถาวรวัตถุอื่น ๆ เพิ่มขึ้นและพระราชทานนาม "วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม" 5 บาท

ชนิดราคา 1 บาท

- เป็นรูปพระศรีรัตนเจดีย์ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2398 โดยสร้างตามรูปแบบของพระมหาเจดีย์ในวัดพระศรีสรรเพชญ์ พระนครศรีอยุธยา 1 บาท

ชนิดราคา 50 สตางค์

- เป็นรูปพระเจดีย์วัดพระธาตุดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 1929 ได้รับพระบรมราชานุญาตให้ยกฐานะวัดเป็นอารามหลวง ตั้งแต่ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2506 50 สตางค์

ชนิดราคา 25 สตางค์

- เป็นรูปพระบรมธาตุเจดีย์ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช สันนิษฐานว่าน่าจะสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 18 ตามแบบเจดีย์ลังกา 25 สตางค์

ชนิดราคา 10 สตางค์

- เป็นรูปพระเจดีย์วัดพระธาตุเชิงชุม จังหวัดสกลนคร ไม่ปรากฏประวัติการสร้างที่แน่ชัด ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2478 10 สตางค์

ชนิดราคา 5 สตางค์

- เป็นรูปพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่ยังไม่แล้วเสร็จก็เสด็จสวรรคตก่อน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการต่อจนสำเร็จ 5 สตางค์

ชนิดราคา 1 สตางค์

- เป็นรูปพระเจดีย์วัดพระธาตุหริภุญชัย จังหวัดลำพูน สร้างขึ้นประมาณ พ.ศ. 1440 ในสมัยพระเจ้าติโลกราชแห่งอาณาจักรล้านนา โปรดให้สร้างพระบรมธาตุให้สูงขึ้นและปรับเปลี่ยนลักษณะองค์พระธาตุเป็นเจดีย์แบบลังกา 1 สตางค์
- ปี พ.ศ. 2548 กระทรวงการคลังได้อนุมัติให้กรมธนารักษ์ออกใช้เหรียญกษาปณ์หมุนเวียน ชนิดราคา 2 บาท เพิ่มขึ้นอีก 1 ชนิดราคา เป็นรูปพระบรมมหาราชวัง วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร
- ปี พ.ศ. 2551 กระทรวงการคลังได้อนุมัติให้กรมธนารักษ์ออกใช้เหรียญกษาปณ์หมุนเวียน เนื่องจากในปัจจุบันราคาโลหะในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้นเป็นให้โลหะที่ใช้ผลิตเหรียญกษาปณ์หลายชนิดราคามีมูลค่าสูงกว่าราคาหน้าเหรียญ จำเป็นต้องปรับปรุงลักษณะของเหรียญกษาปณ์เพื่อให้ค่าใช้จ่ายในการจัดทำเหรียญกษาปณ์มีความเหมาะสม จึงได้จัดทำเหรียญกษาปณ์ออกใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจดังนี้ เหรียญกษาปณ์โลหะสองสี (สีทองและสีทอง) ชนิดราคา 10 บาท เหรียญกษาปณ์โลหะสีขาว (ทองแดงผสมนิกเกิล) เคลือบสีทองแดง ชนิดราคา 5 บาท เหรียญกษาปณ์โลหะสีทอง (ทองแดงผสมนิกเกิล และอลูมิเนียม) ชนิดราคา 2 บาท เหรียญกษาปณ์โลหะสีขาว (ใส่เหล็กผสมนิกเกิล) ชนิดราคา 1 บาท เหรียญกษาปณ์โลหะสีแดง (ใส่เหล็กผสมทองแดง) ชนิดราคา 50 สตางค์ เหรียญกษาปณ์โลหะสีแดง (ใส่เหล็กผสมทองแดง) ชนิดราคา 25 สตางค์ เหรียญกษาปณ์โลหะสีขาว (อลูมิเนียม) ชนิดราคา 10 สตางค์ 5 สตางค์ 1 สตางค์